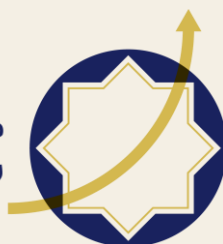

دیده بان تحریم

دوهفته نامه‌ی رصد و تحلیل تحریم

شماره‌ی ۱ - تیر ۱۴۰۳ - نوبت اول

مرکز تحلیل
راهبردی و بین الملل

- ۱.....سرمقاله
- ۲..... اضافه شدن ۱۰ فرد، شرکت و کشتی غیرایرانی به تحریم‌های مرتبط با ایران
- ۲..... قصد گروه هفت برای هشدار به بانک‌های کوچک چینی
- ۳..... اعمال تعرفه‌ی اتحادیه‌ی اروپا تا ۴۸ درصد بر واردات خودروهای برقی از چین
- ۳..... تحریم‌های کم‌سابقه‌ی آمریکا علیه اهداف مرتبط با مسکو
- ۴..... سایر اخبار مرتبط با تحریم
- ۶..... فهرست برچسب‌های تحریمی

سرمقاله

«برنامه‌ی پهبادی و موشکی» و «افزایش سخت‌گیری بر فروش نفت»، دو موضوع اصلی در کارزار تحریمی آمریکا علیه جمهوری اسلامی در برهه‌ی کنونی است. مورد اول به دلیل انقضای تحریم موشکی ایران در سال هشتم برجام (مهر ۱۴۰۲) و به‌خصوص پس از اعمال واقعی آسیب به وجهه‌ی آمریکا و موجودیت رژیم صهیونیستی پس از عملیات وعده‌ی صادق، و مورد دوم به دلیل فشارهای بی‌امان بخشی از گروه‌ها و لابی‌های تندرو در داخل آمریکا به دولت بایدن و هم‌چنین به دلیل تصویب دو قانون اخیر کنگره در رابطه با فروش نفت ایران به چین، مورد توجه واشینگتن قرار گرفته‌اند. دو قانون تازه‌مصوب «کشتی» و «تحریم انرژی ایران و چین»، دولت بایدن را مجبور می‌کند که در ماه‌های پیش رو، ولو به‌صورت ظاهری، اقدامات تحریمی پرتعدادی علیه زنجیره‌ی فروش نفت ایران انجام دهد. ناوگان حمل نفت ایران (بخش ایرانی و بخش خارجی آن) یکی از اصلی‌ترین اهداف این اقدامات هست خواهد بود؛ کما این‌که در دو هفته‌ی اخیر، اوفک چند فرد و نهاد و کشتی تسهیل‌کننده‌ی فروش نفت ایران را هدف قرار داد.

زمنه‌های ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تحریم بانک‌های کوچک چینی توسط «گروه ۷» که خبر آن اخیراً منتشر شد را نمی‌توان ساده انگاشت. روند تقابل روزافزون واشینگتن با پکن تا کنون به مرحله‌ی اقدام تحریمی از نوع مالی/بانکی نرسیده است. این نوع از تحریم، تیزترین و اثرگذارترین نوع تحریم بوده و در صورت شروع بین آمریکا با هر کشوری، به معنای عزم جدی آمریکا برای منقطع‌سازی آن کشور از نظام مالی بین‌المللی است. بدیهی است که نشانه رفتن اسلحه‌ی تحریم مالی/بانکی به سمت چین توسط آمریکا عواقب و تبعات گسترده‌ای در سطح بین‌المللی خواهد داشت. بنابراین، طبیعی است که آمریکا برای رساندن سطح تنش با چین به این نقطه، باید تدریجی و بااحتیاط عمل کند. به هر تقدیر، به نظر می‌رسد نمودار تنش بین دو کنش‌گر بزرگ بین‌المللی یعنی آمریکا و چین به مانند گذشته صعودی است، اما شیب این نمودار در حال افزایش است.

به موازات حرکت آمریکا در جهت تشدید فشار بر چین با استفاده از تحریم، برخی اقدامات اتحادیه‌ی اروپا علیه پکن نیز نشان از تلاش روزافزون غرب برای پیگیری سیاست «انفصال» (fragmentation) و چین‌زدایی از زنجیره‌های ارزش جهانی دارد. تصمیم اتحادیه‌ی اروپا مبنی بر اعمال تعرفه تا ۴۸ درصد بر خودروهای برقی چینی را می‌توان در همین راستا تفسیر کرد. این در حالی است که غرب تلاش می‌کند تا با هدف پوشاندن منویات واقعی خود، به جای چین‌زدایی، از تعبیری نظیر «ریسک‌زدایی» (Derisking) در مجامع بین‌المللی استفاده کند. البته واکنش‌ها و اظهارات مقامات چینی نشان می‌دهد که آن‌ها نیز درک کاملی از مسأله و آمادگی مناسبی برای مقابله دارند.

آمریکا در اقدامی کم‌نظیر، دفعاتاً نام حدود ۳۰۰ فرد و نهاد روسی را به فهرست تحریم‌ها اضافه کرد. اتحادیه‌ی اروپا نیز در حال آمادگی برای معرفی بسته‌ی چهاردهم تحریمی خود علیه روسیه است. گفته می‌شود تحریم باصادرات «گاز طبیعی مایع» (LNG) بخشی از این بسته‌ی تحریمی جدید خواهد بود. تداوم اقدامات تحریمی آمریکا و اتحادیه‌ی اروپا علیه روسیه را می‌توان از چند جهت تحلیل کرد. از یک منظر، این بدین معناست که دورنمای عادی‌سازی روابط بین غرب و مسکو روزبه‌روز کم‌رنگ‌تر و امید به احیای روابط بین این دو روزبه‌روز کم‌رنگ‌تر می‌شود. درست است که جنگ نظامی بین روسیه و اوکراین بالاخره دیر یا زود به پایان می‌رسد اما حجم زیرساخت‌های تحریمی ایجادشده علیه مسکو در سال‌های اخیر بیش از آن است که بتوان امید به بهبود روابط غرب با روسیه در کوتاه‌مدت و میان‌مدت داشت. یکی از دلالت‌های این موضوع برای ایران این است که راهبرد ایجاد روابط راهبردی با روسیه و ترسیم هم‌کاری‌های بلندمدت، ازجمله در حوزه‌ی بانکی، امری ضروری و مبتنی بر واقعیت بوده و کشور باید با سرعت زیاد و البته با رعایت ملاحظات کامل، در این راستا گام بردارد. دلالت دیگر این‌که تحلیل‌هایی نظیر امکان توافق ترامپ (در صورت انتخاب مجدد به‌عنوان رئیس‌جمهور آمریکا) با پوتین و در نتیجه، قربانی شدن ایران در لابه‌لای چرخ‌دنده‌های این توافق چندان واقعی به نظر نمی‌رسند.

اضافه شدن ۱۰ فرد، شرکت و کشتی غیرایرانی به تحریم‌های مرتبط با ایران

تحریم‌های جدید اوفک علیه کسانی که در دور زدن تحریم‌ها علیه ایران نقش داشتند

دفتر پایش دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا (اوفک) در تاریخ ۲۱ خرداد ۱۴۰۳ (۱۰ ژوئن ۲۰۲۴) چهار شرکت و دو کشتی را که در تأمین مالی و دور زدن تحریم‌های ایران فعالیت داشتند را به فهرست تحریم‌های خود اضافه کرد. افراد مشمول این تحریم‌ها عبارتند از «عبدالله احمد الجمال» تبعه یمن و «پاندی ویوک اشوک»، «جان بریتو آرولداس» و «ساندپ چوداری» که هر سه تبعه‌ی هند هستند. علاوه بر این، شرکت «LAINEY SHIPPING LIMITED» مستقر در هنگ‌کنگ، شرکت «LOUIS MARINE SHIPHOLDING ENTERPRISES» مستقر در پاناما، شرکت «RAYAN SHIPPING (OPC) PRIVATE LIMITED» مستقر در هند و شرکت «SHARK INTERNATIONAL SHIPPIN» مستقر در امارات نیز طی این اقدام، ذیل تحریم قرار گرفته‌اند. همچنین دو کشتی پانامایی با نام‌های «BELLA 1» و «JANET» به فهرست تحریم‌های اوفک اضافه شده‌اند.

تحلیل:

چند عامل در واشینگتن، دولت بایدن را مجبور خواهد کرد تا در ماه‌های آتی، بسامد تحریم‌ها علیه زنجیره‌ی فروش نفت ایران به چین را افزایش دهد. یکی، تصویب دو قانون «کشتی» و «تحریم انرژی ایران و چین» در کنگره‌ی آمریکا در ماه‌های اخیر است که دولت آمریکا را ملزم می‌کند تا در این باره اقداماتی را انجام داده و گزارش آن را برای کنگره ارسال کند. دیگری، بالا رفتن میزان فروش نفت ایران به چین به سطحی بی‌سابقه پس از دوره‌ی فشار حداکثری است که واکنش تند و انتقادهای گزنده‌ی گروه‌ها و لابی‌های ضدایرانی علیه بایدن را در پی داشته است. و دلیل دیگر، کنش نظامی جمهوری اسلامی علیه موجودیت رژیم صهیونیستی و احساس خطر واقعی آمریکا از توانمندی‌های موشکی و پهپادی ایران است. در داخل آمریکا، فروش نفت توسط ایران و کسب درآمد از آن را به‌عنوان عامل اصلی توانمندی ایران در اجرای عملیات‌های این‌چنینی تعریف می‌کنند. این اقدام وزارت خزانه‌داری را باید در راستای همین تحلیل دانست.

شماره‌ی خبر: ۰۰۳۱۴۰۳۰۴۱۰۱	تاریخ انتشار خبر: ۲۱ خرداد ۱۴۰۳ (۱۰ ژوئن ۲۰۲۴)
https://ofac.treasury.gov/recent-actions/20240610	
برچسب‌ها: دور زدن تحریم، یمن، هند، هنگ‌کنگ، امارات، پاناما، کشتی	

قصد گروه هفت برای هشدار به بانک‌های کوچک چینی

تبادل بانک‌های کوچک چین با روسیه، بهانه‌ای برای فشار بر این بانک‌ها

رهبران گروه هفت (G7) در اجلاس ۲۴ تا ۲۶ خرداد ۱۴۰۳ (۱۳ الی ۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) در ایتالیا بر اهمیت افزایش فشارها بر بانک‌های کوچک چینی به علت هم‌کاری با بانک‌های روسیه، تأکید کردند. بنابر اظهارات دیپلمات‌های حاضر در این اجلاس، این بانک‌ها به مسکو در دور زدن تحریم‌های غرب کمک می‌کنند. با وجود آن‌که انتظار نمی‌رود که کشورهای گروه هفت، هیچ اقدام تنبیهی فوری خاصی مثل قطع یا محدود کردن دسترسی به سوئیفت علیه هیچ بانکی اجرا نمایند، کارشناسان در حال بررسی ابزارهای تحریمی لازم برای تحت فشار گذاشتن بانک‌های کوچک چینی هستند. گفته می‌شود که تحریم علیه بانک‌های بزرگ چینی، به

علت تبعات عظیمی که می‌تواند برای اقتصاد جهانی و روابط آمریکا و چین داشته باشد، فعلاً خارج از دستور کار کارشناسان گروه هفت بوده و تلاش آن‌ها تنها بر بانک‌های کوچک این کشور متمرکز است.

تحلیل:

آمریکا در تقابل خود با چین، به دلایل مختلف، هنوز به سمت اعمال تحریم‌های جامع و همه‌جانبه، به مانند تحریم‌های ایران یا حتی روسیه نرفته است. اما، به نظر می‌آید روند تحولات و نوع اقدامات واشینگتن و گروه ۷ به سمتی است که باید در آینده‌ی نزدیک، منتظر اقداماتی در راستای تحریم چین نیز باشیم. البته تبعات این اقدام بسیار گسترده‌تر و عمیق‌تر از همه‌ی تحریم‌های گذشته‌ی آمریکا خواهد بود. انتشار اخباری نظیر این خبر، نشان می‌دهد آمریکا با علم به این مسأله، فعلاً در حال بررسی و سنجش آثار و تبعات ورود به این حوزه است. شروع تحریم‌های بانکی ثانویه‌ی ریسک‌محور علیه روسیه می‌تواند مبدأ تحولات بسیار بزرگ در نظم بین‌المللی باشد.

شماره‌ی خبر: ۰۰۳۱۴۰۳۰۴۱۰۴	تاریخ انتشار خبر: ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)
https://www.reuters.com/world/g7-plans-warn-small-chinese-banks-over-russia-ties-sources-say-2024-06-09/	
برچسب‌ها: گروه ۷، G7، بانک‌های چینی، بانک‌های روسی، دور زدن تحریم، سوئیفت	

اعمال تعرفه‌ی اتحادیه‌ی اروپا تا ۴۸ درصد بر واردات خودروهای برقی از چین

کمیسیون اروپا روز چهارشنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۳ (۱۲ ژوئن) به خودروسازان اروپایی اطلاع داد که از ماه آینده به طور موقت تعرفه‌های اضافی بین ۱۷ تا ۳۸ درصد را بر خودروهای برقی وارداتی چین اعمال خواهد کرد. این تعرفه‌ها علاوه بر تعرفه‌های ۱۰ درصدی موجود بر روی تمام خودروهای برقی چینی اعمال شده و سالانه میلیاردها یورو بر بودجه‌ی اتحادیه‌ی اروپا خواهد افزود. بر اساس گزارشات رسانه‌ها، نشان‌های اروپایی مانند «مرسدس» و «رنو» که خودروهای برقی خود را در داخل چین تولید می‌کنند مشمول ۲۱ درصد تعرفه خواهند شد. وزارت بازرگانی چین، این اقدام اتحادیه‌ی اروپا را نگران‌کننده دانست و هشدار داد که تمام اقدامات لازم برای محافظت از حقوق شرکت‌های چینی را انجام خواهد داد.

تحلیل:

سیاست «انفصال» (fragmentation) و خطرزدایی از زنجیره‌های ارزش جهانی (Derisking) چند سالی هست که با قرار گرفتن در دستور کار غرب، ایده‌هایی نظیر جهانی‌سازی را به حاشیه برده است. بخش قابل‌توجهی از این سیاست ناظر به رشد قدرت و نفوذ چین و روسیه در این زنجیره‌ها و ضرورت ایمن‌سازی زنجیره‌ها از خطرات ناشی از قدرت‌های نوظهور و مخالف با نظم غربی است. ریسک‌زدایی را باید در واقع «چین‌زدایی» دانست. اعمال تحریم‌های متعدد در حوزه‌ی فناوری علیه چین توسط آمریکا و تلاش برای حذف چین از حوزه‌ی فناوری‌های مهم و پیشران در غرب در دستور کار آمریکا قرار داشته است. اقدام اخیر اتحادیه‌ی اروپا را نیز باید در همین راستا تعریف کرد.

شماره‌ی خبر: ۰۰۳۱۴۰۳۰۴۱۰۵	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ خرداد ۱۴۰۳ (۱۲ ژوئن ۲۰۲۴)
https://www.ft.com/content/0545ed62-c4b9-4e8a-80fa-c9f808e18385	
برچسب‌ها: کمیسیون اروپا، خودرو برقی، اروپا، چین، تعرفه	

اخبار تحریمی حوزه‌ی روسیه

تحریم‌های کم‌سابقه‌ی آمریکا علیه اهداف مرتبط با مسکو

وزارت خزانه‌داری آمریکا به قصد افزایش فشارها بر روسیه به دلیل ادامه‌ی جنگ اوکراین، بیش از ۳۰۰ فرد، نهاد و شرکت روسی و غیرروسی را به بهانه‌ی هم‌کاری با مسکو و تسهیل دور زدن تحریم‌های غرب، به فهرست تحریم‌های خود اضافه نمود. عمده‌ی اهداف جدید، در زمینه ارائه خدمات نرم‌افزاری و فناوری اطلاعات و تأمین مالی روسیه در داخل و خارج این کشور فعالیت دارند. این اقدام در واقع تلاش غرب برای پوشش خلاءهای تحریمی موجود در کشورهای ثالث است که از نظر آمریکا، مسکو از طریق آن‌ها، به تأمین قطعات لازم برای تولید تسلیحات، انواع ماشین‌آلات صنعتی، میکروالکترونیک‌ها، مواد اولیه‌ی شیمیایی و بیولوژیکی و منابع مالی مورد نیاز خود می‌پردازد و از این طریق، تحریم‌های غرب را خنثی می‌کند. بیش از ۱۰۰ مورد از اهداف مذکور، در نظام تولیدی و صادرات انرژی، فلزات و معادن روسیه فعالیت دارند.

تحلیل:

ایجاد و توسعه‌ی زیرساخت‌های تحریمی علیه روسیه توسط آمریکا و اتحادیه‌ی اروپا تا حدی پیش رفته است که نمی‌توان دورنمایی از بهبود روابط بین مسکو و غرب، حداقل در میان‌مدت را متصور بود. دوره‌ی فروش بی‌حدوخصر انرژی روسیه به اروپا و روابط عادی تجاری مسکو با واشینگتن به تاریخ پیوسته است. اقدام اخیر وزارت خزانه‌داری آمریکا و تحریم ناگهانی حدود ۳۰۰ فرد و نهاد روسی و هم‌چنین خیز اروپا برای اعمال بسته‌ی چهاردهم تحریمی علیه روسیه نشانه‌ای از همین واقعیت است. طلاق روسیه از غرب می‌تواند حامل برخی دلالت‌ها برای ایران باشد. عده‌ای در داخل کشور این‌گونه تحلیل می‌کنند که در صورت روی کار آمدن ترامپ در آمریکا، واشینگتن و مسکو وارد دوره‌ای از روابط خوب سیاسی شده و تمام مشکلات فیما بین را حل می‌کنند. سپس مبتنی بر این تحلیل، هرگونه تلاش کشور برای توسعه‌ی روابط بلندمدت و راهبردی با روسیه را تخطئه کرده و با برجسته‌سازی عاقبت ناخوشایند رابطه با روسیه، مانع حرکت کشور به این سمت می‌شوند. فضای بین‌الملل و روند تحولات نمی‌تواند این تحلیل را پشتیبانی کند. ممکن است جنگ روسیه و اوکراین دیر یا زود خاتمه یابد اما پایان این جنگ به معنای پایان نبرد تحریمی غرب با روسیه نیست و بازگشت سطح روابط روسیه با غرب به نصاب پیش از جنگ کاملاً بعید به نظر می‌رسد.

شماره‌ی خبر: ۰۰۳۱۴۰۳۰۴۱۰۷	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ خرداد (۱۲ ژوئن ۲۰۲۴)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2404	
برچسب‌ها: روسیه، اوکراین، دور زدن تحریم، نرم‌افزار، فناوری اطلاعات، تسلیحات، ماشین‌آلات صنعتی، میکروالکترونیک، مواد اولیه، شیمیایی، بیولوژیکی، تولیدی، صادرات انرژی، فلزات، معادن	

سایر خبرهای تحریمی

سایر اخبار مرتبط با تحریم

- تعیین سپاه به‌عنوان سازمان تروریستی توسط کانادا
<https://www.canada.ca/en/public-safety-canada/news/2024/06/government-of-canada-lists-the-irgc-as-a-terrorist-entity.html>
- افزایش تعرفه ترکیه بر خودروهای وارداتی از چین
<https://www.reuters.com/business/autos-transportation/turkey-impose-40-additional-tariff-vehicle-imports-china-2024-06-08/>
- معافیت ۳۰ فرد و نهاد مرتبط با روسیه توسط اوفک
<https://ofac.treasury.gov/recent-actions/20240607>
- اتحادیه اروپا به دنبال تحریم «سوکومفلوت» غول کشتیرانی روسی

<https://www.reuters.com/markets/europe/eu-proposes-sanction-russian-shipping-giant-sovcomflot-bloomberg-news-reports-2024-06-12/>

- تحریم‌های جدید انگلستان علیه روسیه برای سرکوب ماشین جنگی پوتین

<https://www.gov.uk/government/news/new-uk-sanctions-to-crack-down-on-putins-war-machine>

- تمدید تحریم‌های مرتبط با الحاق کریمه به روسیه توسط اتحادیه اروپا

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/17/russia-s-illegal-annexation-of-crimea-and-the-city-of-sevastopol-eu-extends-sanctions-for-further-year/>

- قریب‌الوقوع بودن اولین تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه بخش LNG روسیه در قالب چهاردهیم بسته تحریمی

<https://www.euronews.com/my-europe/2024/06/20/eu-agrees-new-sanctions-on-russia-targeting-lng-for-the-first-time>

- تحریم اهداف جدیدی در اکوادور، امارات و کرانه باختری به بهانه‌ی مبارزه با جرایم سازمان‌یافته توسط اوفک

<https://www.state.gov/sanctioning-violent-palestinian-group-in-the-west-bank/>

- اقدام مشترک آنکارا و واشنگتن در شناسایی و تحریم شبکه قاچاق انسان داعشی

<https://ofac.treasury.gov/recent-actions/20240614>

- تحریم‌های جدید اوفک علیه اهدافی مرتبط با انصارالله یمن

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2409>

- تحریم تعدادی از افراد و نهادهای مرتبط با «میلوراد دودیک» رئیس‌جمهور صربسکا (جمهوری صرب بوسنی) به دلیل ارتباط با روسیه

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2414>

- تحریم شرکت روسی ارائه‌دهنده‌ی نرم‌افزار آنتی‌ویروس «کسپراسکای و ۱۲ نفر از مدیران ارشد آن.

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2420>

فهرست برچسب‌های تحریمی

واژه (برچسب)	صفحه	واژه (برچسب)	صفحه
اروپا	۳	صادرات انرژی	۴
امارات	۲	فلزات	۴
اوکراین	۴	فناوری اطلاعات	۴
بانک‌های چینی	۳	کشتی	۲
بانک‌های روسی	۳	کمیسیون اروپا	۳
بیولوژیکی	۴	گروه ۷	۳
پاناما	۲	ماشین‌آلات صنعتی	۴
تسلیحات	۴	معادن	۴
تعرفه	۳	مواد اولیه	۴
چین	۳	میکروالکترونیک	۴
خودرو برقی	۳	نرم‌افزار	۴
دور زدن تحریم	۲	هند	۲
روسیه	۴	هنگ‌کنگ	۲
سوئیت	۳	یمن	۲
شیمیایی	۴		